

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Faisala Husseiniho a Ondřeje Mráky ve věci žalobkyně: **M. A.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 10. 8. 2023, čj. OAM-914/ZA-ZA12-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2023, čj. 57 Az 7/2023-18, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 10. 8. 2023, čj. OAM-914/ZA-ZA12-2023.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany. Ministerstvo vnitra její žádost zamítlo jako zjevně nedůvodnou, žalobkyně neuspěla ani u krajského soudu. Později (v červenci 2023) žalobkyně podala druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Tuto žádost ministerstvo napadeným rozhodnutím označilo za nepřipustnou: žalobkyně v ní neuvedla nové skutečnosti a nezměnily se ani podstatné okolnosti v jejím domovském státě [§ 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu]. Řízení o žádosti proto ministerstvo zastavilo [§ 25 písm. i) téhož zákona]. Žalobkyně se bránila u Krajského soudu v Praze, ten její žalobu zamítl. V průběhu soudního řízení se žalobkyni narodil syn (nyní má tři měsíce).

[2] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (*stěžovatelka*) kasační stížnost a současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a o ustanovení zástupce. Žádost o přiznání odkladného účinku odůvodnila tím, že nemůže být oddělena od svého nedávno narozeného syna. Ten je žadatelem o mezinárodní ochranu, a nadto vzhledem ke svému věku nemůže se stěžovatelkou ani vycestovat. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle stěžovatelky není v rozporu s veřejným zájmem ani nezpůsobuje újmu jiným osobám – stěžovatelka je v ČR už druhým rokem, ve společnosti funguje nekonfliktně a bez problémů.

[3] Podání kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany má zpravidla odkladný účinek přímo ze zákona. Není tomu tak v případě, že je zastaveno řízení o nepřipustné žádosti o mezinárodní ochranu (§ 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu). NSS může i v takovém případě odkladný účinek kasační stížnosti na návrh stěžovatele přiznat. Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti NSS zjišťuje, zda jsou splněny zákonné předpoklady (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj.

- zda stěžovateli hrozí – pro případ, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy – újma nepoměrně větší ve srovnání s újmou, kterou by utrpěly jiné osoby, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a současně
- zda odložení účinků napadeného rozhodnutí není v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[4] Odkladný účinek má mimořádnou povahu. Jde o výjimku ze zákonného pravidla a k jeho využití musejí nastat mimořádné okolnosti. Současně je na žadateli o odkladný účinek, aby takové okolnosti tvrdil a podrobně uvedl, proč mají kvůli nim být odloženy účinky pravomocného rozhodnutí.

[5] Stěžovatelka uvedla, že pokud by její kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, musela by opustit ČR. Nízký věk jejího syna (tři měsíce) však znemožňuje, aby syn vycestoval s ní. Nadto syn v ČR požádal o udělení mezinárodní ochrany a o jeho žádosti dosud nebylo rozhodnuto.

[6] NSS se stěžovatelkou souhlasí. Vykonatelnost žalobou napadeného rozhodnutí ministerstva by pro stěžovatelku znamenala praktickou nutnost odcestovat z území České republiky. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka pečuje o tříměsíčního syna, by důsledky jejího vycestování dopadly nevyhnutelně i na něj. Je zřejmé, že v tak nízkém věku by dítě nemělo být odloučeno od svého rodiče; případné odloučení by bylo zpravidla v rozporu s nejlepším zájmem dítěte a představovalo by dotčení práva tohoto dítěte a jeho rodičů na respektování soukromého a rodinného života (usnesení NSS ze dne 18. 1. 2021, čj. 4 Azs 398/2020-31, bod 9). Z toho, že stěžovatelčin syn požádal o mezinárodní ochranu, je přitom zřejmé, že z jeho pohledu (respektive z pohledu toho, kdo za něj žádost podával) není jeho návrat do domovského státu žádoucí. Vzhledem k tomu, že o synově žádosti dosud zřejmě nebylo rozhodnuto, nelze v ní vyjádřené obavy z návratu do domovského státu označit za neoprávněné.

[7] NSS nezjistil, že by přiznáním odkladného účinku hrozila jakákoli újma jiným osobám. Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je si NSS vědom toho, že přiznání odkladného účinku by mohlo být v rozporu s požadavkem, aby na území České republiky pobývaly jen osoby, které jsou k tomu oprávněny. Proti tomu ovšem stojí obava, že újma způsobená stěžovatelce (a jejímu synovi) nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti by mohla být podstatná. Intenzita narušení zmíněného veřejného zájmu by naopak vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku byla mírná. Z informací, které má NSS k dispozici, přitom nevyplývá, že by z hlediska veřejného zájmu představovala hrozbu už samotná stěžovatelčina přítomnost na území České republiky.

[8] Z těchto důvodů NSS přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Učinil to i přesto, že o věci samé hodlá rozhodnout v co nejkratší době. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka požádala o ustanovení zástupce, však nemůže rozhodnout neprodleně (je třeba zjistit osobní, majetkové a výdělkové poměry stěžovatelky, případně ustanovenému zástupci dát prostor k doplnění odůvodnění kasační stížnosti). Do právní moci rozhodnutí o kasační stížnosti se pozastavují účinky rozhodnutí ministerstva.

pokračování

[9] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku; cizinec v řízení ve věcech mezinárodní ochrany je však od poplatku osvobozen [§ 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích].

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. února 2024

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu